

Till kommunfullmäktige i Lapträsk

REVISIONSNÄMNDENS I LAPPTRÄSK UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2022

1. Revisionsnämndens verksamhet

Revisionsnämnden ska enligt kommunallagens 121 § bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsnämnden bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet.

Bedömningen för 2022 har gjorts av den revisionsnämnd för verksamhetsperioden 2021–2024 som fullmäktige valt. Till revisionsnämndens har hört:

Ordinarie medlemmar

Anne Rönkkö, ordförande
Frank Linda t.o.m. 31.5.2022, vice ordförande
Ceder Ilkka 1.6.2022-14.9.2022, vice ordförande
Ikäheimo Kaj fr.o.m. 15.9.2022, vice ordförande
Kalevi Hoffström
Maarit Hietala
Marina Silfvast
Markku Lautamäki
Juha Westerlund

Personliga suppleanter

Anni Simola
Lari Väisänen
”
”
Kenneth Levin
Tanja Kaukonen
Annika Lindfors
Kari Hirvonen
Arno Holopainen

Revisionsnämnden har bedömt kommunens verksamhet enligt sin revisionsplan. Nämnden har vid sina sammanträden bekantat sig med verksamheten inom de olika sektorerna. Vid sammanträdena har man hört ledande tjänsteinnehavare och kommundirektören.

Revisionsnämnden har sammanträtt 11 gånger för bedömningen av verksamheten år 2022. Revisionsnämnden har fått information om förändringar i kommunens administration och utvecklingen av ekonomin. Nämndens medlemmar har följt förvaltningsorganens beslutsfattande genom protokoll.

Jäv hos nämndens medlemmar har beaktats i bedömningsarbetet.

Janne Majoinen från BDO Audiator Oy har assisterat nämnden vid dess möten och fört protokoll fram till januari 2023, därefter Kai Puro från BDO Audiator Oy. Kai Puro har berett utvärderingsberättelsen tillsammans med nämnden. Till ansvarig revisor har utnämnts BDO Audiator Oy:s OFGR Mark Lassfolk.

2. Bedömning av förverkligandet av målsättningar

2.1. Uppställande av ekonomiska och verksamhetsmässiga mål

Målen ställdes upp vid kommunfullmäktiges sammanträde den 8.12.2021, där budgeten för 2022 samt den ekonomiska planen för åren 2023–2024 godkändes. I utarbetandet av budgeten uppställdes mål enligt den kommunstrategi som godkänts av fullmäktige, och kommuninvånare och beslutsfattare involverades i beredningsarbetet precis som tidigare år.

Enligt Statistikcentralens befolkningsdata är invånarantalet i Lapträsk 2 518 invånare i slutet av år 2022, vilket är 62 färre än i slutet av 2021. Det föddes 14 barn i Lapträsk år 2022 och motsvarande var det naturliga bortfallet 44 personer. Således förklarar den naturliga befolkningsändringen ungefär hälften av minskningen av befolkningen. Enligt samma statistik fördelas befolkningen i Lapträsk enligt följande; under 25-åringar 21,8 %, 25–64 - åringar 47,2 % och över 65-åringar 31 %. Av befolkningen i Lapträsk är 15,2 % över 75-åringar. I åldersfördelningen kan man se att andelen över 65 år ökar och andelen yngre sjunker.

AVVIKELSER FRÅN BUDGETEN FÖR BOKSLUTSÅRET 2022			
För driftshushållningsdelens del är budgetens bindande nivå i förhållande till fullmäktige netto.			
Investeringsarnas bindande nivå är objektvis.			
Driftshushållning	Driftshushållningens intäkter		107,6 %
	Driftshushållningens kostnader		100,1 %
	Verksamhetsbidrag		99,0 %
Kommunfullmäktige har godkänt budgeten och följande ändringar i investeringar:			
	18.5.2022		§10
	14.9.2022		§17
	16.11.2022		§28
Avvikelser som gjorts i driftshushållningen som inte behandlats år 2022 på fullmäktigenivå:			
Driftshushållning			
Koncernförvaltning			
10	Netto -	25 049 €	98,4 %
Grundtrygghetssektionen			
20	Netto	43 712 €	100,4 %
Bildning- och fritid			
30	Netto -	97 686 €	97,6 %
Tekniska tjänster			
40	Netto -	107 577 €	93,4 %

Investeringar		
Projekt		
9242 Scen och läktare	1 067 €	101,2 %
9520 Nätverkskarta	975 €	104,9 %
Finansiering		
Skatteintäkter	- 450 978 €	104,7 %
Statsandelar	- 5 €	100,0 %
Finansiella intäkter- och kostnader	- 3 329 €	101,3 %
Förkortning av långfristiga lån	999 749 €	196,2 %

Revisionsnämndens utvärdering:

Statens coronastöd hade en positiv inverkan på räkenskapsperiodens resultat. Likaså förbättrade den bättre än förväntade utvecklingen av skatteinkomsterna kommunens resultat för räkenskapsperioden. Nämnden vill dock betona, att de ekonomiska utmaningarna inte har försvunnit trots de ökade skatteintäkterna.

2.2. Hur de funktionella och ekonomiska målsättningarna utfallit inom driftsekonomin**2.2.1. Koncernförvaltning**

KONCERN-FÖRVALTNING	BS 2021	BU 2022 inkl. ändringar	BS 2022	Utfalls- %
Intäkter	615 804	241 555	207 493	85,9 %
Utgifter	-1 876 250	-1 817 849	-1 758 738	96,7 %
Verksamhetsbidrag	-1 260 446	-1 576 294	-1 551 245	98,4 %

Social- och hälsovårdsreformen trädde i kraft 1.1.2023. Förberedelserna för att inleda verksamheten i Östra Nylands välfärdsområde pågick under hela 2022. Förberedelserna inför TE24-reformen inleddes år 2022 och fortsätter under åren 2023–2024. Den nya kommundirektören började i januari 2022.

Coronapandemin inverkar fortfarande på verksamheten under början av år 2022. Sammanträden hölls huvudsakligen som närmöten och personalen övergick tillbaka till närarbete. Frånvaro på grund av corona fortsatte att spela en betydande roll.

De nya tjänstemanna- och kollektivavtalen inom den kommunala sektorn har trätt i kraft. Avtalstiden för de kommunala kollektivavtalen är 1 maj 2022 – 30 april 2025.

Främjandet av en mångsidig affärsverksamhet har fortsatt inom näringsväsendet. Kommundirektörens morgonkaffe för företagare har hållits åtta gånger. Kommundirektören och näringssekreteraren har gjort flera företagsbesök sedan årsskiftet och dessutom har man fört samarbetssamtal med företagarföreningen. Avtalet med Posintra för rådgivning till nystartade företag har förnyats. För att stödja företagets anskaffning av arbetskraft och för att främja sysselsättningen av arbetssökande har

utsiktsplatsen mässan anordnats i samarbete med TE-myndigheterna. Dessutom hölls det en kommunal upphandlingskväll som riktades till företagare. En kommunikationspraktikant anställdes för juni och augusti. Förberedelserna för uppdateringen av Visit Lapinjärvi-sidorna samt hemsidorna har börjat. Styrgruppen för den människoorienterade kommunen: Boende, näringsverksamhet och utveckling av kommunen har sammanträtt.

Planen för företagsområdet vid Korsbro-området har godkänts av fullmäktige i april. Det har dock gjorts en rättelseyrkan om planen till förvaltningsdomstolen. Omvärderingen av Husulabackens verksamhetsmodell har gjorts och utarbetandet av Husulabackens nya detaljplan har inletts. Dessutom har planeringen av utvecklingen av centrumet främjats och ärendet är klart att föras till beslutsfattande under höstsäsongen. Kommunstyrelsen beslöt i september att godkänna tävlingsprogrammet och tävlingsprogrammet uppdaterades genom beslut av kommunstyrelsen i november. Tävlingen startade sedan i slutet av året.

Kommunen sysselsatte tre heltidsanställda och en deltidsanställd arbetstagare med lönesubvention. Dessutom erbjöd kommunen sommarjobb till tio ungdomar från Lapträsk som var födda 2006. År 2022 deltog 15 personer i Taitopakkas verksamhet under året, varav nästan alla hittade en fortsatt väg efter utbildningen. Målet med Taitopaikka är att snabbt få ut praktikanterna på den öppna arbetsmarknaden. Taitopaikka har också fungerat som en så kallad snabbinsatsstyrka i kommunen, hjälpt till med små bygg- och städprojekt samt med underhållet av stranden och i driften av Matkaparkki.

Kommunerna finansierar en del av det arbetsmarknadsstöd som betalas ut på grund av arbetslöshet. Ju längre en person har varit arbetslös, desto större blir kommunens andel att betala. Kostnaderna var 285 698 €. Verksamhetsbidraget för arbetsmarknadsstödet är 94,3 %. Arbetslöshetsprocenten var 9,0 % i slutet av året.

Kunnat rahoittavat osan työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta. Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Kustannukset olivat 285 698 €. Työmarkkinatuen toimintakateprosentti on 94,3 %. Vuoden lopussa työttömyysprosentti oli 9,0.

Revisionsnämndens utvärdering

Revisionsnämnden efterlyser omfattande utvärdering och övervägande av projekten. Ett exempel på detta är det orealiserade projektet på Husulabacken. Nämnden är nöjd med det visionära framtidsarbetet som sker i kommunen, men efterlyser mer samarbete över kommungränserna och noggranna överväganden i planeringen av projekt som är betydelsefulla och långsiktiga för kommunen. Fullmäktiges engagemang i kommunens utveckling skulle kunna ökas.

För att öka öppenheten vill revisionsnämnden att tidsplaner och resultat för pågående och avslutade projekt, inklusive analyser, offentliggörs i realtid så att deras genomförande och resultat kan övervakas och man kan konstatera att projekten avslutas.

Revisionsnämnden vill fästa uppmärksamheten på att bindningsanmälningarna ska vara á jour och fullständiga. Kommunen borde ordna utbildning för anmälningsskyldiga om vikten av att hålla blanketten uppdaterad.

2.2.2. Grundtrygghetstjänster

GRUNDTRYGGHETS-TJÄNSTER	BS 2021	BU 2022 inkl. ändring	BS 2022	Utfalls-%
Intäkter	1 012 595	586 305	801 344	136,7 %
Utgifter	-11 222 466	-11 141 767	-11 400 519	102,3 %
Verksamhetsbidrag	-10 209 870	-10 555 462	-10 599 174	100,4 %

Lappträsk kommun ansvarar för organiseringen av allmänna socialtjänster för äldre. Socialtjänster som erbjuds med stöd av speciallagstiftning ingår i samarbetsområdesavtalet. Tjänster för äldre omfattas av hemtjänster, stödtjänster, närståendevård, boendetjänster, förebyggande arbete och välbefinnande.

Syftet med tjänster för äldre är att främja äldres välbefinnande och hälsa samt att stödja äldres möjligheter att leva självständigt och meningsfullt i olika boende- och vårdmiljöer.

Samföretaget mellan Lappträsk kommun och Mehiläinen, Mehiläinen Lapinjärvi Oy, tillhandahåller kommunens äldreservice, effektiverat serviceboende och dagverksamhet. Dessutom köps boendetjänster för äldre från privata tjänsteleverantörer, kostnaderna för boendetjänster steg med 25,3 % (ca. 130 000 euro) jämfört med beräkningarna och ca 40,4 % (ca 70 000 euro) av intäkter från avgifter uteblev jämfört med budgeten.

Taxorna på hemtjänster reviderades under 2022 i enlighet med avtalet så att taxorna på hemtjänster höjdes med 8,18 procent från och med den 1 mars 2021. Prisökningen baserades på löneökningar enligt kollektivavtalet och konsumentprisindex för bensin. Priserna på omsorgstjänster höjdes med 2,46 % från och med den 1 mars 2022. Prisökningen för omsorgstjänster bestod av en 2,62 % höjning av den privata socialtjänstsektorns kollektivavtal med en vikt på 70 % och en 2,10 % höjning av fastighetsskötselkostnadsindex med en vikt på 30 %. Priserna på måltider har höjts med 1,75 % från och med den 1 mars 2022.

Kostnaderna för resultatenheten tjänster för äldre påverkades också av bonusmodellen enligt serviceavtalet mellan Lappträsk kommun och Mehiläinen, vars genomförande granskades 2022 för första gången under tiden 1.9.2021-30.8.2022. Baserat på granskningen av uppfyllandet av kriterierna som registrerats i bonusmodellen var den bonus som skulle betalas ut till Mehiläinen för hemtjänst 18 777,80 euro och för vårdtjänster 39 108,08 euro.

År 2022 fick Lappträsk ett bidrag på 192 369 euro från staten för coronakostnader. Äldreservicens driftsintäkter inkluderar det mesta av detta bidrag och förklarar varför driftsintäkterna överstiger budgeten, eftersom bidraget inte ingick i budgeten.

Fokus har legat på att organisera bassjukvården som närservice i Lappträsk (läkar- och sjuksköterskemottagning och tandvård). Samarbetsområdet organiserar även hemtjänst för äldre, stödboende och sjukvård för institutionsvård som en inköpstjänst från Terveystalo Oy. Under året mottogs ytterligare två fakturor från samarbetsområdet, 102 883,40 euro i början av året och 109 548,64 euro i slutet av året. En återbetalning på 71 925,88 euro erhöles i ersättningen för sommarmånaderna. Boendetjänster för personer

med funktionsnedsättningar, institutionsvård för barnskydd och läkarmottagning överskreds mest.

Särskild sjukvård anordnas av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS). Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt lämnar sitt årliga budgetförslag om medlemskommunernas bidrag. I kostnaderna för specialiserad sjukvård ingår medlemskommunernas förskottsbetalning och betalningsandelarna baserat på antalet kunder (första hjälpen kostnader, medicinsk behandling relaterad till sjukvårdshelikopterverksamhet, Giftinformationscentralens kostnader, specialisering och grundutbildning för tandläkare). Den slutliga medlemsfaktureringen baseras på den faktiska användningen av tjänsteprodukterna enligt den giltiga enhetliga prislistan. Återbetalningar erhöles under de tre första kvartalen 2022, men i slutet av året betalades en tilläggsbetalning i olika uppgörelser på ca 135 000 euro och dessutom var Lapträsk andel för att täcka HNS underskott 194 822,37 euro.

Revisionsnämndens utvärdering

Kommunernas ekonomiska risker har minskat betydligt till följd av grundandet av välfärdsområdena. Revisionsnämnden påminner dock att kommunen i fortsättningen kommer att ansvara för välfärd och hälsofrämjande, utifrån vars resultat staten betalar stöd till kommunen. Omfattande förebyggande aktiviteter bidrar till ökningen av kommunens dragningskraft och retentionskraft när det gäller familjer och tjänar också genomförandet av kommunens strategi.

2.2.3. Bildnings- och fritidstjänster

BILDNINGS-TJÄNSTER	BS 2021	BU 2022 inkl. ändringar	BS 2022	Utfalls-%
Intäkter	351 051	388 544	379 332	97,6 %
Utgifter	-4 198 127	-4 536 814	-4 429 916	97,6 %
Verksamhetsbidrag	-3 847 076	-4 148 270	-4 050 584	97,6 %

Coronasituationen gjorde det svårt att ordna tjänster från början av året, då antalet smittor ökade och det inte fanns tillräckligt med personal till alla tjänster. Lagstadgade tjänster ordnades, men skolelevernas eftermiddagsaktiviteter måste avbrytas i två dagar från 9 till 11 mars 2022. De sista begränsningsbesluten på grund av coronasituationen gjordes i februari. Ukrainarna anmälde sig till skolan i slutet av mars när Ryssland invaderade Ukraina och ukrainare som sökte skydd flyttade till ett privat boende även i Lapträsk. Största delen av ukrainarna flyttade bort från Lapträsk under sommaren.

Avvikande från servicebehovsplanen anordnades eftermiddagsaktiviteterna för skolbarn i olika skolor enligt språkgrupp från 10 januari till 3 april 2022 på grund av coronan. Sättet på vilket den kompletterande småbarnspedagogiken ordnades var också annorlunda på grund av den svåra coronasituationen. Den gemensamma gruppen upplöstes och aktiviteter organiserades per språkgrupp i olika skolor. Aktiviteterna som anordnades i Äppellunden blandade barn från olika skolor och daghemmet och det hade inte varit möjligt att begränsa spridningen av corona till alla enheter. Förändringen av organisationsmetoden syftade till att förhindra samtidig belastning på tjänsterna och på

så sätt säkra organisationen av undervisning och tjänster inom småbarnspedagogiken. Den förberedande undervisningen inleddes i Lapträsk från den 4 april 2022. Tjänster inom småbarnspedagogiken erbjöds åt de familjer som skulle ansöka om en plats inom småbarnspedagogiken för sitt barn.

Svenskspråkiga undervisningstjänster

Personalkostnaderna är 89,1 %, d.v.s. fortfarande under budget på grund av formellt okvalificerad personal (2 klasslärare och 1 speciallärare). Köp av tjänster har överskridits och är 118,9 %. Material, leveranser har realiserats på nivån 229,8%. Kontogruppen har överskridits eftersom antalet elever var högre än förutsett och obligatoriska köp gjordes under hösten. Övriga rörelsekostnader har underskridit budgeten och realiserats på nivån 69,6%. Personalkostnaderna för undervisningen var 5058 euro/elev.

Kapellby skola hade den 31 december 2022 fem klasslärare, en speciallärare och tre skolgångshandledare, varav två var fastanställda och en var tillfälligt anställd med medel från projektet utbildningsmässig jämställdhet. Hösten 2022 hade skolan 13 barn från Lovisa Haddom skolas inskrivningsområde, 1 i förskola och 12 i grundutbildning. Skolskjutsar ordnades för barnen och de som önskade fick möjlighet att delta i kompletterande småbarnspedagogik i Trolldalens daghem och i skolans eftermiddagsverksamhet. Samarbetet med vårdnadshavarna gick bra och eleverna var mycket nöjda med den service de fick. Resultatet för verksamhetsåret är 99,9 % av budgeten.

Tjänster inom småbarnspedagogiken

Inom småbarnspedagogiken är tyngdpunkten på att utarbeta kvalitetskriterier för småbarnspedagogiken och ibruktagandet av dem i verksamheten. Övriga saker som påverkar verksamheten under planeringsperioden är det fortsatta genomförandet av Unicefs barnvänlig kommun-modell och införandet av en plan för kulturfostran hösten 2022.

Projekt som pågår inom småbarnspedagogiken under 2022 är Jämlikhet i utbildningen 2021–2022 och Utjäma effekterna av coronapandemin 2021-2022. Tydliga stödstrukturer och riktlinjer för behövande kommer också att utvecklas under 2022. Budgeten strävar också till att anställa en vårdare inom småbarnspedagogiken för att minska vikariekostnaderna samt för att anpassa ändringen i lagen om småbarnspedagogik.

Lagändringen kräver att även tillfälliga överskridanden av antalet barn och vårdare inte får förekomma överhuvudtaget. Syftet med att anställa en vårdare inom småbarnspedagogiken är att se till att en vikarie finns tillgänglig i oförutsedda situationer. Vi fortsätter att förbättra personalstrukturen genom att omvandla en tjänst som barnskötare till en socionomtjänst. Mindre pengar kommer att avsättas för barnavårdsstöd för att ta hänsyn till utgiftsutvecklingen på längre sikt.

I slutet av året omfattas 116 barn inom småbarnspedagogiken, varav 26 inom kompletterande småbarnspedagogik. Den ambulera barnskötaren (fast vikarie) har börjat i tjänsten i början av maj. En tjänst som barnskötare ändrades till en uppgift som

socialarbetare. Det finns två lediga tjänster som lärare inom småbarnspedagogiken och en ledig tjänst som socialarbetare inom småbarnspedagogiken, tjänsterna är alla tillsatta av obehöriga visstidsanställda arbetstagare. Smågruppens verksamhet kunde inte startas på grund av brist på sökande. Den tillfälliga tjänsten som smågrupplärare öppnades igen i december. Undervisningsministeriets statsunderstöd till åtgärder som främjar jämlik behandling inom småbarnspedagogiken och kvalitetsutveckling används till lönekostnader. Kvalitetskriterierna utarbetades inte och arbetet kunde inte påbörjas. Två projekt har pågått inom småbarnspedagogiken: digitaliseringsprojektet och projektet om utbildningsmässig jämställdhet. Chefen för småbarnspedagogiken har nästan oavbrutet varit tjänstledig sedan mitten av oktober, och specialläraren inom småbarnspedagogik har fungerat som vikarie. Detta arrangemang har bromsat utvecklingen av de avsedda stödstrukturerna och verksamhetsmodellerna för småbarnspedagogiken.

Revisionsnämndens utvärdering

Målen har till största delen uppnåtts väl. Revisionsnämnden är nöjd med bildnings- och fritidstjänsternas styrkort. Personalenkäter har genomförts kontinuerligt och arbete har gjorts för att främja jämlikhet/inkludering i hela kommunen. Det minskade antalet barn i framtiden kommer att utmana kommunens bildningsväsende. Revisionsnämnden förutsätter att tjänsterna för barnfamiljer ska utvecklas för att kommunens strategiska mål ska kunna uppnås.

Nämnden är nöjd med undervisningstjänsterna; Det händer mycket och målen har i stort sett uppnåtts. Nämnden vill fästa uppmärksamheten på lärarnas obehörighet. Om behöriga lärare inte kan rekryteras till kommunen bör obehöriga lärare uppmuntras att skaffa sig kvalificerad utbildning.

2.2.4. Tekniska tjänster

TEKNISKA TJÄNSTER	BS 2021	BU 2022 inkl. ändringar	BS 2022	Utfalls-%
Intäkter	1 581 802	1 610 911	1 655 102	102,7 %
Tillverkning för eget bruk	8 015	5 000	1 821	36,4 %
Utgifter	-2 887 742	-3 243 481	-3 176 916	97,9 %
Verksamhetsbidrag	-1 297 925	-1 627 570	-1 519 993	93,4 %

De tekniska tjänsterna överskred rörelseintäkterna i den ändrade budgeten lite grann, realiseringsgraden var 102,7 %, överskridningen var 44 191 €. Driftskostnaderna för tekniska tjänster låg något under den ändrade budgeten, realiseringsgraden var 97,9 %, underskridningen var 66 565 €. Realiseringen av rörelsemarginalen var 93,4 % på grund av att rörelseintäkterna enligt den ändrade budgeten överstegs och rörelsekostnaderna underskreds.

De kraftigt ökade kostnaderna för elenergi, värmeenergi, bränslen, byggmaterial och livsmedel har orsakat överskridanden av den ursprungliga budgeten och budgetförändringar.

Gardesjägerregementets krigsmannaedgång ordnades i Lapträsk den 12.8.2022. De tekniska tjänsterna deltog i arrangemangen med en betydlig insats både när det gäller personal och finansiering.

Realisationen av vattentjänstverkets rörelseintäkter var 103,8 %. Ackumuleringen, som är större än budgeten, beror på försäljningsintäkter och därav vatten- och avloppsavgifter, varav den största posten är den obudgeterade avgiften för industriavloppsvatten från mejeriet i Porlom (12 507 €). Driftkostnaderna översteg den ändrade budgeten, realisationen var 100,8 %. Orsaken är främst de ökade kostnaderna för elenergi.

Vattentjänstverkets underskott för 2022 är 69 638 euro och det kumulativa underskottet är 641 471 euro. Vattentjänstverkets verksamhet regleras i vattenförsörjningslagen 4 kap. 18 §, i vars allmänna betalningsunderlag föreskrivs följande: "Avgifterna för vattentjänster och avloppshantering av dagvatten ska vara sådana att det på lång sikt är möjligt att täcka vattentjänstverkets ny- och reparationsinvesteringar och kostnader. I avgifterna får ingå högst en skälig avkastning på kapitalet." Lapträsk kommuns vattentjänstverk har genom åren samlat på sig ett betydande ackumulerat underskott i driftkostnader. Lagen kräver dock att Va-anläggningen inte bara ska täcka driftkostnader utan även investeringar.

Tekniska tjänsterna behöver utvecklas när det gäller riskhantering och särskilt när det gäller avtalshantering. Uppdateringen av avtalshanteringen har startat i slutet av 2022 och arbetet kommer att fortsätta under 2023. Ramavtalen ska uppdateras och konkurrensutsättningsreglerna ska genomgå på nytt, så att alla ansvariga har tillräcklig vetskap om dem. Tillämpningen av upphandlingsanvisningarna bör övervakas bättre.

Vattentjänstverket

Utfallet av verksamhetsintäkter var 103,8 % dvs. den ändrade budgeten överskreds med 19 075 €, huvudsakligen inom försäljningsintäkter och inom den i vatten- och avloppsavgifter Industriavloppsvattenvattenavgiften för 2022 som faktureras av Porlom Mejeri, och som inte ingick i budgeten, har tagits i beaktande här.

Utfallet för verksamhetskostnaderna var 100,8 % dvs. den ändrade budgeten överskreds med 3 767 €. Verksamhetskostnaderna överskred den ändrade budgeten huvudsakligen när det gäller elenergi. Reningsverket i Porlom har haft driftsproblem sedan sommaren 2022. Pga. dessa driftsproblem har reningsresultaten i reningsverket i Porlom inte uppfyllt kraven i miljötillståndet för år 2022. NTM- centralen gav därför tilläggsinstruktioner på årets 2023 sida. Grunden till problemen vid reningsverket i Porlom började utredas under hösten. Det har varit några oförutsedda rörbrott. I övrigt har verksamheten i allmänhet skötts som planerat.

Revisionsnämndens utvärdering

Revisionsnämnden är nöjd med att bristerna har åtgärdats och börjat rättas till. Nämnden vill fästa uppmärksamheten på avtalsförvaltningen och eventuella andra ekonomiska förluster som kan uppstå till följd av den. Enligt nämndens bedömning är vattentjänstverkets underskott mycket betydande och ärendet måste lösas så att underskottet börjar att minska permanent. Nämnden efterlyser beräkningar för att täcka lånekostnaderna och avskrivningarna på framtida investeringar.

2.3. Investeringarnas utfall

- Kommungården, bu 12 000e, utf. 5 310e
- Biblioteket, bu 18 000e, utf. 0e
- Kapellby skola, bu 20 000e, utf. 10 693e
- Låssystem till kommunens fastigheter, bu 10 000e, utf. 9 860e
- Kirkonkylän koulu, bu 16 000e, utf. 15 624e
- Hilda Käkikosken koulu, bu 23 000e, utf. 22 752e
- Daghemmet Trolldalen, bu 10 000e, utf. 5 597e
- Sanering av gatubelysning, bu 15 000e, utf. e, 14 270e
- Minnesvänligt centrum; arrangemang kring parkeringsplatsen vid daghemmet Trolldalen, bu 75 000e, utf. 74 953e
- Minnesvänligt centrum; Gemensamt gatuområde Tallmovägen, bu 10 000e, utf. 0
- Sanering av träsket, bu 10 000e, 10 000e
- Kommunalteknik till Korsbro-området, bu 42 500e, utf. 36 599e
- Överspänningsskydd, bu 10 000e, utf. 0
- Utrustning, bu 20 000e, utf. 10 701e
- Kartläggning och byggande av laddningsplatser för elbilar, bu 10 000e, utf. 0
- Wc-utrymmen på simstränderna, bu 10 000e, utf. 4 440e
- Renovering av Civiltjänstcentralens område, bu 28 000e, utf. 12 868e
- Planläggning, bu 40 000e, utf. 17 779e
- Förbättring av skolornas utrustning, bu 18 000e, utf. 0
- Byggande av tak på scenen och upphandling anskaffning av läktare, bu 90 000e, utf. 91 067e, överskridning 1 067e
- Ungdomslokalen, bu 25 000e, utf. 16 948e

Investeringar inom vattentjänstverket

- Vattenförsörjning i glesbygden, vattenrör, bu 15 000e, utf. 14 956e
- Läckagereparationer, bu 25 000e, utf. 20 641e
- Reningsverket i Kapellby, bu 70 000e, utf. 23 563e
- Nätverkskartor, bu 20 000, utf. 20 975e, överskridning 975e
- Byte av avloppspumpar, bu 16 500e, utf. 16 163e
- Avloppsrör på Dammvägen, bu 20 000e, utf. 0e
- Vägarna till pumpstationerna i Marieberg och vid Casagrande, bu 10 000e, utf. 0

Revisionsnämndens utvärdering:

Investeringarna har öppnats på ett berömvärt sätt i bokslutet. Förhoppningen är att orsakerna till de orealiserade investeringarna ska förklaras bättre: om orsaken är besparingar, misslyckad konkurrensutsättning eller någon annan faktor som hindrar förverkligandet.

2.4. Kommunens ekonomi

	Ursprunglig budget	Budget-ändring	Budgeten efter ändringar	Bokslut 2022 utfall	Avvikelse	Utfall %
SKATTEINTÄKTER	9 455 000	200 000	9 655 000	10 105 978	450 978	104,7%
Kommunens inkomstskatt	8 188 000	20 000	8 208 000	8 422 974	214 974	102,6%
Fastighetsskatt	642 000	30 000	672 000	757 551	85 551	112,7%
Andel av intäkter från samfundsskatt	625 000	150 000	775 000	925 453	150 453	119,4%

INKOMSTSKATTESATS			
	%	Beskattningsbar inkomst, 1000€	Ändring
2018	20,5 %	37 115	3,0 %
2019	20,5 %	36 938	-0,5 %
2020	21,0 %	36 464	-1,3 %
2021	21,5 %	37 851	3,8 %
2022	21,5 %	38 903*	2,8 %
		*prognos	
FATIGHETSSKATTESATSER			
Allmän fastighetsskattesats			1,10 %
Skattesats för ordinarie bostad			0,60 %
Skattesats för andra fastigheter än bostäder			1,20 %

	Ursprunglig budget	Budget-ändring	Budgeten efter ändringar	Bokslut 2022 utfall	Avvikelse	Utfall %
STATSANDELAR	8 340 000	162 302	8 502 302	8 502 307	5	100,0%
Statsandelar för kommunens bastjänster, inkl. Utjämnings	7 204 000	-7 089	7 196 911	7 196 917	6	100,0%
Behovsprövad förhöjning av statsandelar	0	0	0	0	0	
Övrig finansiering av utbildnings- och kulturväsendet	-650 000	52 941	-597 059	-597 059	0	100,0%
Kompensation för uteblivna skatteintäkter	1 786 000	116 450	1 902 450	1 902 449	-1	100,0%

Det sammanlagda resultatet för Lapträsk kommun och vattentjänstverket för verksamhetsåret 2022 är 518 612 euro positivt. Den ursprungliga budgeten för 2022 hade utarbetats att visa ett överskott på 404 404 euro. Ändringar till budgeten godkändes i delårsrapporterna, enligt vilka det slutliga budgetresultatet visade ett underskott på 55 294 euro. Alla näringsgrenar utom grundtrygghetstjänsterna låg under rörelsemarginalen och dessutom förklarar de goda skatteintäkterna det positiva resultatet. Verksamhetskostnaderna för 2022 ökade med 2,9 procent, dvs. cirka 582 000 euro jämfört med bokslutet för 2021, verksamhetskostnaderna uppgick till cirka 20,766 miljoner euro 2022. Verksamhetskostnaderna överskred budgeten med cirka 26 000 euro, dvs. 0,1 %. Euromässigt skedde det största överskridandet i kontogrupperna för köp av tjänster (cirka 245 000 euro, inköp av kundtjänst, IKT- och transporttjänster) samt material, förnödenheter och varor (cirka 145 000 euro, utrustning, el, uppvärmning,

vårdmaterial och byggnadsmaterial), medan personalkostnaderna (rekryteringssvårigheter) och bidrag (stöd för närståendevård samt) låg under budget.

För Lapträsk kommun har det varit viktigt att kommunen flera år i rad (2020–2022) har kunnat uppnå överskottsresultat efter att kriterierna för en kriskommun uppfylldes i bokslutet för år 2019. Det ekonomiska åtgärdsprogrammet har följts och till största delen genomförts. Det är också viktigt att bedöma vilka frågor som har en långsiktig påverkan på kommunens ekonomi.

I enlighet med det ekonomiska balanseringsprogrammet sålde Lapträsk under sommaren 2021 totalt 2 200 Kymmenedalens El Ab:s aktier. Likviden från aktieförsäljningen har använts för att förkorta det långfristiga lånebeloppet och under 2022 har det gjorts ytterligare återbetalningar för cirka 1,8 miljoner euro. Av denna anledning är lånebeloppet lågt i bokslutet för 2022, men det är känt att med investeringen i avloppsreningsverket kommer lånestocken att öka med flera miljoner under de närmaste åren.

Fel hittades i personalkostnaderna och granskningen visade att felen gäller hela tiden som personalförvaltningen har varit hos Sarastia, dvs. från slutet av 2019. Korrigeringar har gjorts och fel i premierna för olycksfallsförsäkringarna och grupplivförsäkringarna för åren 2019–2021 har korrigerats i balansräkningen till över/underskottskontot för tidigare år totalt ca 114 000 euro. Fel som påverkar 2022 och korrigeringar som gäller pensionsavgifter och arbetslöshetsförsäkringspremier har korrigerats i redovisningen för 2022.

Revisionsnämnden utvärdering

Kommunens ekonomi har återställts, men strikt ekonomisk disciplin säkerställer att kommunens ekonomi förblir i överskott. Man kommer att behöva skuldsätta sig för framtida investeringar, och därför anser nämnden att det är bra att den gamla skuldbördan minskas snabbt.

2.5. Ekonomiska balanseringsåtgärder

Bokslutet år 2019 i Lapträsk uppfyllde kriskommunkriteriet gällande koncernens underskott. Som en följd av detta genomfördes ett ekonomiskt balanseringsprogram i kommunen under år 2020–2024, utifrån vilket staten konstaterade, att en kommunsammanslagning utredning inte ska inledas. Staten fortsätter dock att bevaka läget i kommunen. Kriskommunkriteriet har inte längre uppfyllts i boksluten för 2020 och 2021 och 2022. Fullmäktige godkände 9.12.2020 §48 ett ekonomiskt balanseringsprogram samt utvärderingsgruppens slutrapport i februari 2021. Dessa fungerar som riktlinjer till en balanserad ekonomi i Lapträsk kommun under åren 2020–2024. Det ekonomiska balanseringsprogrammet baserar sig på två bestående strukturförändringar samt en engångspost som korrigerar koncernunderskottet;

Skattenivå

Inkomstskattesatsen och fastighetsskattesatserna har höjts för 2021 i enlighet med den ekonomiska balanseringsgruppens slutrapport, vilket innebär cirka 250 000 €. Skattenivån måste fortsätta att revideras vid behov i förhållande till kommunens

ekonomiska situation. Man måste dock försöka hålla nivån i linje med andra små kommuner i östra Nyland.

Engångspost som påverkar koncernresultatet

Delvis försäljning av Kymmenedalen El Ab:s aktier (cirka 2200 aktier) i enlighet med aktieägaravtalet 2021, förutsatt att det finns en köpare och prisnivån är tillräcklig. Försäljningen genomfördes år 2021 och hade en vinsteffekt på cirka 3 miljoner euro genom realisationsvinsten. Intäkterna får inte användas för att öka de fasta kostnaderna.

Permanent anpassning av aktiviteter

Verksamhetsbidraget kommer att justeras permanent med 210 000 euro årligen under det framtida balanseringsprogrammet. Förändringen av verksamhetsbidraget kommer att fördelas för 2022 med € 110 000 och för 2023 med € 100 000. Det ekonomiska balanseringsprogrammet förutsätter, att man kan uppnå resultat som visar överskott genom att anpassa, återuppliva, höja skatter eller genom andra åtgärder. Åtgärderna måste beslutas årligen inom ramen för skattehöjningsbeslutet och budgetbeslutet. Koncernen måste också uppnå ett årligt överskott. Kommunala bolag måste uppnå ett noll- eller ett positivt resultat under det ekonomiska balanseringsprogrammet.

Åtgärder som vidtagits inom ramen för det ekonomiska balanseringsprogrammet

Under 2022 har ett överskottsresultat uppnåtts, eftersom de övriga sektorerna förutom grundtrygghetstjänsterna har underskridit sina budgetar och dessutom var skatteintäkterna betydligt bättre än beräknat. Till största delen har de ekonomiska balanseringsåtgärderna genomförts. Centreringsen av eftermiddagsverksamheten till ett ställe har förverkligats, utom i början av 2022, då det var nödvändigt att ordna verksamhet i båda skolorna på grund av coronaviruspandemin, för att förhindra att smittan sprids okontrollerat. Vattenavgifterna har höjts hösten 2022 och skogsinkomster har erhållits för cirka 28 000 euro. Projektverksamheten har varit aktiv och det har satsats på förebyggande arbete.

Under året 2021 genomfördes av de ekonomiska balanseringsåtgärderna höjningen av inkomstskattesatsen med 0,5 procentenheter och en höjning av fastighetsskattesatserna med 0,1 procentenheter. Även Kymmenedalens El Ab:s aktier såldes till en prisnivå enligt målsättningar, kommunens försäljningsvinst vid försäljningen av aktier var ca. 3 miljoner euro. Andra åtgärder som genomfördes 2021 var bl.a.: en fastighetsskatteutredning, försäljningen av Tallmogårdens fastighet och förändring av verksamhet, utkontraktering av daghemmets lunchmat, samt utjämning av elever i de finskspråkiga skolorna till de två befintliga fastigheterna.

Ekonomi balanserades tillfälligt 2020, t.ex. genom följande åtgärder: permittering av personal i 1–2 veckor, halvering av mötesarvoden, utebliven tillsättning av vakanser, upphörande av morgonverksamhet, centralisering av eftermiddagsverksamhet, upphörande av kommunalt hemvårdsbidrag, utebliven betalning av föreningsbidrag, halvering av vägarbeten, senareläggning av renoveringsarbeten. En ändring gjordes också i investeringsplanen.

Revisionsnämndens utvärdering

Balanseringen av ekonomin har genomförts enligt plan. Balanseringsåtgärderna fortsätter under räkenskapsåret 2023.

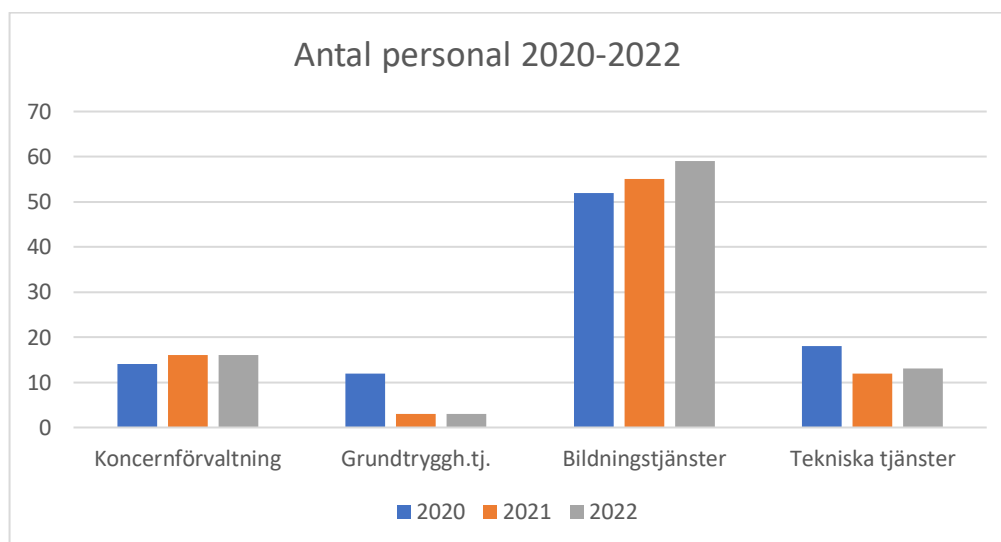
3. Personal

Antalet anställda vid Lapträsk kommun var 31.12.2022 sammanlagt 91 personer. Personalantalet har ökat med 5 personer. Det totala antalet personal 31.12.2021 var 86. I tabellen har använts en fördelning enligt resultatområde.

I antalet ingår ordinarie, tidsbundna, vikarier, sysselsatta och personer med läroavtal, alla, med ett gällande tjänsteförhållande 31.12.2022.

Resultatområde	Ordinarie			Visstidsanställda och vikarier			Sysseles. o. pers. med läroavtal		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Koncernförvaltning	9	9	11	4	5	3	1	2	2
Grundtrygghetstjänster	11	2	2	1	0	1	0	1	0
Bildningstjänster	44	40	39	8	15	19	0	0	1
Tekniska tjänster	15	11	11	2	0	0	1	1	2
Totalt	79	62	63	15	20	23	2	4	5

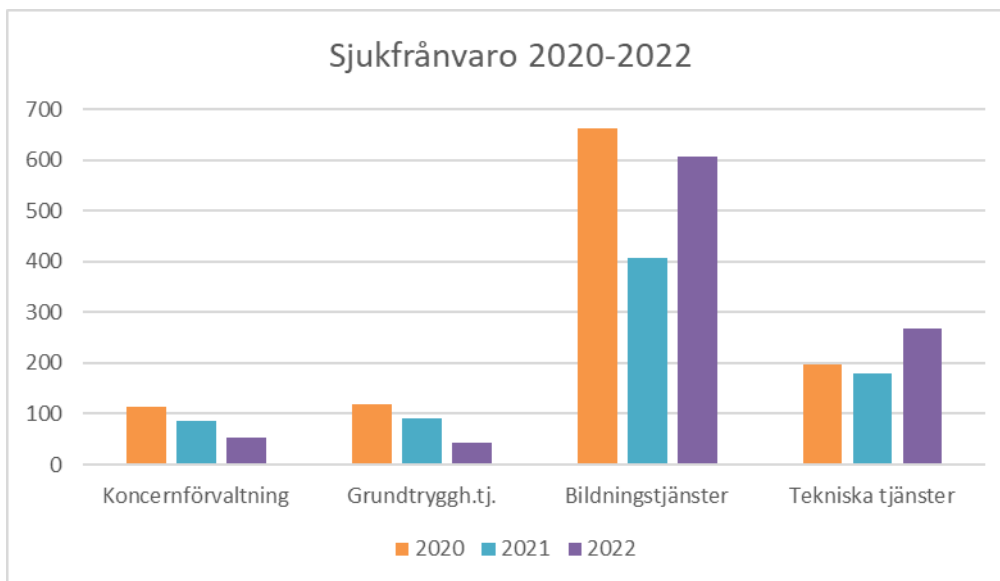
Antalet är här på personnivå, då deltidsarbete har beräknats som heltid i förhållande till deltid i anteckningsdelen. På grund av olika beräkningsmetoder är skillnaden i antal personer 6 personer.

År 2022 var antalet sjukfrånvarodagar sammanlagt 695 dagar inom den ordinarie personalen. Antalet sjukfrånvarodagar bland hela personalen var sammanlagt 967. Antalet sjukfrånvarodagar ökade med 208 dagar jämfört med föregående år. Vid beräkningen av antalet sjukfrånvarodagar per person har man använt personalmedeltalet 88,5. (1 januari/86 och 31 december/91)

Sjukfrånvaro per person:

år 2021	8,4
år 2022	10,94

Antalet sjukfrånvarodagar enligt sjukfrånvarons längd samt sjukfrånvarofall år 2021 och 2022 Kort sjukfrånvaro, 1–3 dagar ökade från 106 fall till 127 fall, sammanlagt 68 sjukfrånvarodagar. Sjukfrånvarodagar, 4–10 dagar frånvaro, har ökat med 208 sjukfrånvarodagar. Lång sjukfrånvaro som varade över 11 dagar har minskat med 147 sjukfrånvarodagar. Personalen kan vara sjukskriven med egen anmälan 5 gånger om året, högst 5 dagar åt gången. Under år 2022 användes denna möjlighet av 100 personer. Av sjukfrånvaro på 1–5 dagar var sammanlagt 247 dagar med egen anmälan/förpersonens tillstånd. 29 av dessa varade i en dag, 50 dagar av dessa varade i två dagar, 78 dagar varade i tre dagar, 40 dagar varade i fyra dagar och 50 dagar varade i fem dagar.

Revisionsnämndens utvärdering:

Antalet anställda har ökat trots de rekryteringsproblem som rapporterats på nationell nivå. Behovet av personal inom bildningsväsendet har ökat. Vid planeringen av kommunernas ekonomi bör man beakta att bildningstjänsterna i fortsättningen täcker en stor del av kommunens verksamhet och kostnader. Sjukfrånvaron har varit fortsatt måttlig, även om minskningen av sjukfrånvaron på grund av coronaviruset har återvänt.

4. Kommunkoncern

Kommunen har gett ett finansiellt lån åt dotterbolaget Fastighets Ab Labyrinten, som kommunen äger i sin helhet, varav 250 534 € återstod att återbetalas 31.12.2022. Ränta har inte uppburits för lånet och man har inte mottagit några låneamorteringar år 2022. Det är frågan om ett lån som har trätt i kraft innan kommunallagen 2015. Enligt kommunens bedömning medför lånet inga betydande ekonomiska risker.

Fastighets Ab Labyrinten, Lapträsk Värme Oy och Fastighets Ab Lapträsk Lilleput, kommunens dotterbolag, som alla ägs av kommunen i sin helhet, har i användning kommunens markområden, som man inte uppburit arrende för. Enligt kommunens bedömning medför detta inga betydande ekonomiska risker.

Till övriga delar har ingen avvikande affärsverksamhet skett med koncernens närstående parter/intresseparter.

Revisionsnämndens utvärdering:

Situationen i koncernbolagen har förbättrats och verksamheten har effektiviserats.

5. Sammanfattning av utvärderingen

Revisionsnämnden anser med hänvisning till sina revisionsobservationer samt de utredningar och översikter som gjorts och det som läggs fram i verksamhetsberättelsen att de ekonomiska mål som fullmäktige ställt upp har förverkligats väl. De verksamhetsmässiga målen under det exceptionella året (corona, energikris, krig) förverkligades tillräckligt bra. Revisionsnämnden tackar kommunens personal för deras ansträngningar under krisen samt kommunen och kommuninvånarna för ett väl utfört arbete.

Lapträsk den 25 maj 2023

Anne Rönkkö
ordförande

Kaj Ikäheimo
vice ordförande

Kalevi Hoffström
medlem

Marina Silfvast
medlem

Markku Lautamäki
medlem

Tanja Kaukonen
ersättare

Juha Westerlund
medlem